

Criteris mínims per superar l'avaluació de manuals docents

Antecedents:

L'article 19 de la LUC estableix que "la docència universitària ha de ser objecte d'avaluació" i que "les universitats, conjuntament amb AQU Catalunya, han de desenvolupar metodologies i programes d'avaluació de la docència en llurs diverses modalitats".

D'altra banda, el Consell Interuniversitari de Catalunya va aprovar (el desembre de 2002) el document *Criteris generals per a l'avaluació docent del professorat de les universitats públiques catalanes*, on s'estableix l'organització i el procediment per a l'avaluació docent del professorat segons el qual AQU Catalunya certifica si el model d'avaluació de cada universitat compleix els criteris generals, realitza l'estudi comparat dels diferents models i proposa els criteris mínims per superar l'avaluació. Com a resposta a aquesta necessitat, AQU Catalunya va crear una comissió d'experts de les universitats públiques catalanes que han elaborat la *Guia per al disseny i la implantació d'un model institucional d'avaluació docent del professorat a les universitats públiques catalanes*, per tal que les universitats puguin establir el seu propi manual d'avaluació. Els criteris establerts en aquest document hi fan referència.

Així mateix, el Consell de Direcció d'AQU Catalunya, integrat pels rectors i els presidents dels consells socials de les universitats públiques catalanes, va aprovar els marcs generals següents:

- *Marc general de l'avaluació del professorat* (maig de 2001)
- *Marc general per al disseny, el seguiment i la revisió de plans d'estudis i programes* (setembre de 2002)
- *Marc general per a l'avaluació dels aprenentatges dels estudiants* (febrer de 2003)

Objecte:

L'objecte d'aquest document és, d'una banda, establir els criteris mínims necessaris perquè les universitats obtinguin la certificació dels models d'avaluació docent del professorat i, de l'altra, establir els criteris mínims perquè els professors/ores puguin obtenir una avaluació positiva de la docència.

Requisits:

AQU Catalunya considera que el manual d'avaluació docent del professorat de la universitat que concreta el model d'avaluació adoptat haurà de contenir els apartats següents:

- a) Política institucional de la universitat pel que fa a l'avaluació del professorat
- b) Marc específic de referència d'avaluació per a la incentivació docent
- c) El procés general i els seus agents
- d) Dimensions, indicadors i criteris d'avaluació

Pel que fa a l'apartat de dimensions, indicadors i criteris d'avaluació, a continuació se'n detallen els requisits mínims.

1. Valoració de l'autoinforme

- L'autoinforme és el document que inclou l'anàlisi i la valoració del professor/a sobre un seguit d'aspectes de l'acció docent i recull l'aportació d'evidències documentades degudament i que serveix de base per a l'avaluació.
- La universitat desenvoluparà el seu propi model d'autoinforme.
- En el cas del complement autonòmic de docència, la valoració positiva de l'autoinforme es considera un requisit mínim per poder optar al complement.

2. Valoració de l'encàrrec d'activitat docent del quinquenni

- Els professors/ores de la universitat, segons el tipus de contracte, les obligacions docents i l'encàrrec acadèmic, tenen una determinada dedicació docent reconeguda (encàrrec docent). Així, segons el *Marc general de l'avaluació del professorat*, la universitat haurà de transmetre al seu professorat una assignació docent per a un període (quinquenni) que contindrà un seguit de tasques, com ara planificació docent, preparació de material docent, coordinació de grups, etc. Per tant, és necessari que cada universitat incorpori aquesta dimensió al seu manual.
- La universitat haurà d'establir, com a mínim, els requisits dels indicadors que fan referència a la valoració de la docència i a la valoració del compliment de l'encàrrec docent.
- Pel que fa al complement autonòmic, la valoració no negativa d'aquesta dimensió es considera un requisit mínim.

3. Valoració de la planificació docent

- La valoració de la planificació docent implica valorar el disseny del pla docent, la seva adequació, els recursos i el material docent. És important tenir present que, per bé que el programa com a document oficial pot ser el resultat d'acords i/o decisions jeràrquiques en el departament, el pla docent representa la concreció personal del plantejament docent que fa el professor/a. Tal com recull el *Marc general de l'avaluació del professorat* i per tal de facilitar la modernització dels programes, es considera que el manual d'avaluació haurà d'incloure aspectes relatius a la planificació docent.
- Malgrat que la planificació docent és una dimensió complexa, es considera que la universitat haurà de desenvolupar un protocol que permeti valorar la planificació docent del professor/a i el seu grau de compliment. Així, es considera que s'hauran de desenvolupar, com a mínim, els criteris que fan referència a la valoració del disseny del programa.
- Pel que fa al complement autonòmic, la valoració d'aquesta dimensió, per a l'any 2003, queda a la lliure decisió de les universitats.

4. Valoració del desenvolupament i l'actuació professional

- La valoració del desenvolupament i l'actuació professional pot abraçar els aspectes següents:
 - 4.1. Valoració de la formació i el desenvolupament professional
 - 4.2. Valoració de l'observació directa de l'actuació docent
 - 4.3. Valoració de projectes específics d'innovació
 - 4.4. Valoració de la participació en tasques de millora de la docència
 - 4.5. Valoració de les tasques de transició a l'espai europeu
- En la fase experimental, la universitat decidirà quins aspectes desenvolupa. Així, es considera que cal desenvolupar, com a mínim, un dels cinc aspectes, ja sigui per a la totalitat del professorat o per als d'una determinada àrea, categoria, etc.
- Pel que fa al complement autonòmic, la valoració positiva d'un dels cinc aspectes es considera un requisit mínim.

5. Valoració dels resultats de l'activitat docent

- La valoració dels resultats acadèmics dels estudiants és una dimensió sensible a plantejaments inadequats i a concrecions descontextualitzades dels referents

d'avaluació. Amb tot, tal com recull el *Marc general per a l'avaluació dels aprenentatges dels estudiants*, un dels objectius de l'avaluació és optimitzar la docència per mitjà del coneixement acurat i continu del grau d'assoliment dels aprenentatges dels estudiants, que permet la presa de decisions per a la millora i l'optimització de la docència. Per aquesta raó la incorporació d'aquesta dimensió es considerarà un requisit per a la certificació del manual.

- La universitat determinarà el procediment per a la valoració d'aquesta dimensió.
- Pel que fa al complement autonòmic, la valoració d'aquesta dimensió, per a l'any 2003, queda a la lliure decisió de les universitats.

6. Valoració de la satisfacció dels estudiants i graduats

- La valoració dels estudiants respecte de l'activitat docent demana, cada cop més, estratègies diferents:
 - 6.1. Enquestes institucionals de valoració docent pels estudiants
 - 6.2. Informes ad hoc
 - 6.3. Valoracions diferides d'estudiants i de graduats
- La universitat decidirà quin dels tres indicadors proposats desenvolupa i considera en la fase experimental.
- La valoració no negativa d'aquesta dimensió es considera requisit per poder optar al complement autonòmic.

7. Valoració de la participació en la promoció, l'avaluació i la difusió de la qualitat docent

- L'àmplia aplicació dels processos d'avaluació institucional a les universitats públiques catalanes i d'arreu de l'Estat ha comportat que gran part del professorat hagi participat en comissions d'avaluació i en projectes de millora. Consegüentment, es considera que els manuals d'avaluació de les universitats han de recollir aquesta dimensió. Així, les universitats hauran d'elaborar un catàleg que reculli aquelles tasques que es considerin rellevants.
- En la fase experimental no es considera requisit mínim que el manual de la universitat reculli aquesta dimensió.
- Pel que fa al complement autonòmic, no es considera requisit la valoració positiva d'aquesta dimensió per obtenir una valoració final positiva.

8. Valoració del reconeixement extern de la qualitat docent

- El reconeixement extern de la qualitat docent es considera una prova d'excel·lència.
- En la fase experimental no es considera requisit mínim que el manual de la universitat reculli aquesta dimensió.
- Pel que fa al complement autonòmic, no es considera requisit la valoració positiva d'aquesta dimensió per obtenir una valoració final positiva.